

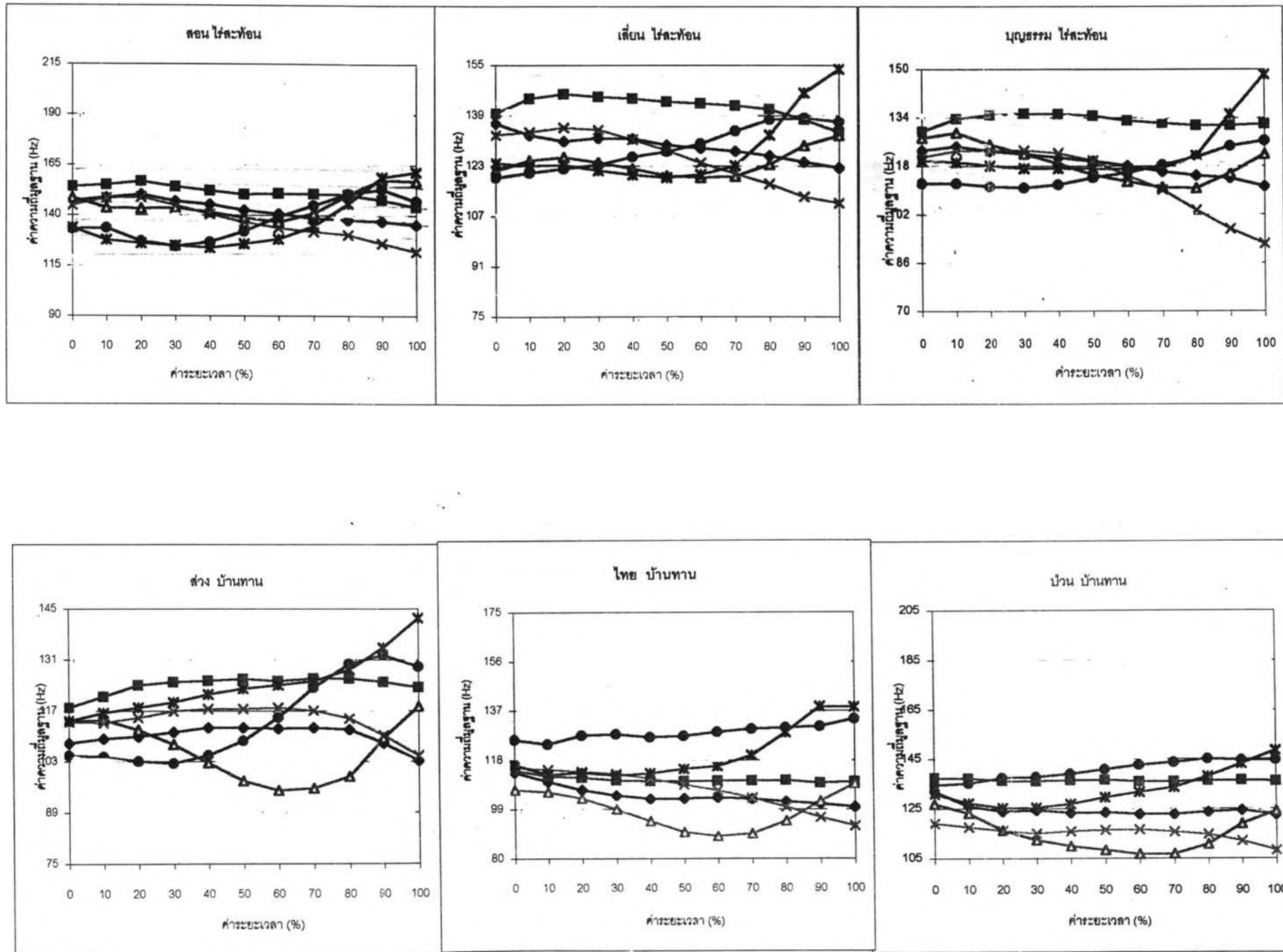
บทที่ 4

ระบบวรรณยุกต์ในคำพูดเทียบเสียง

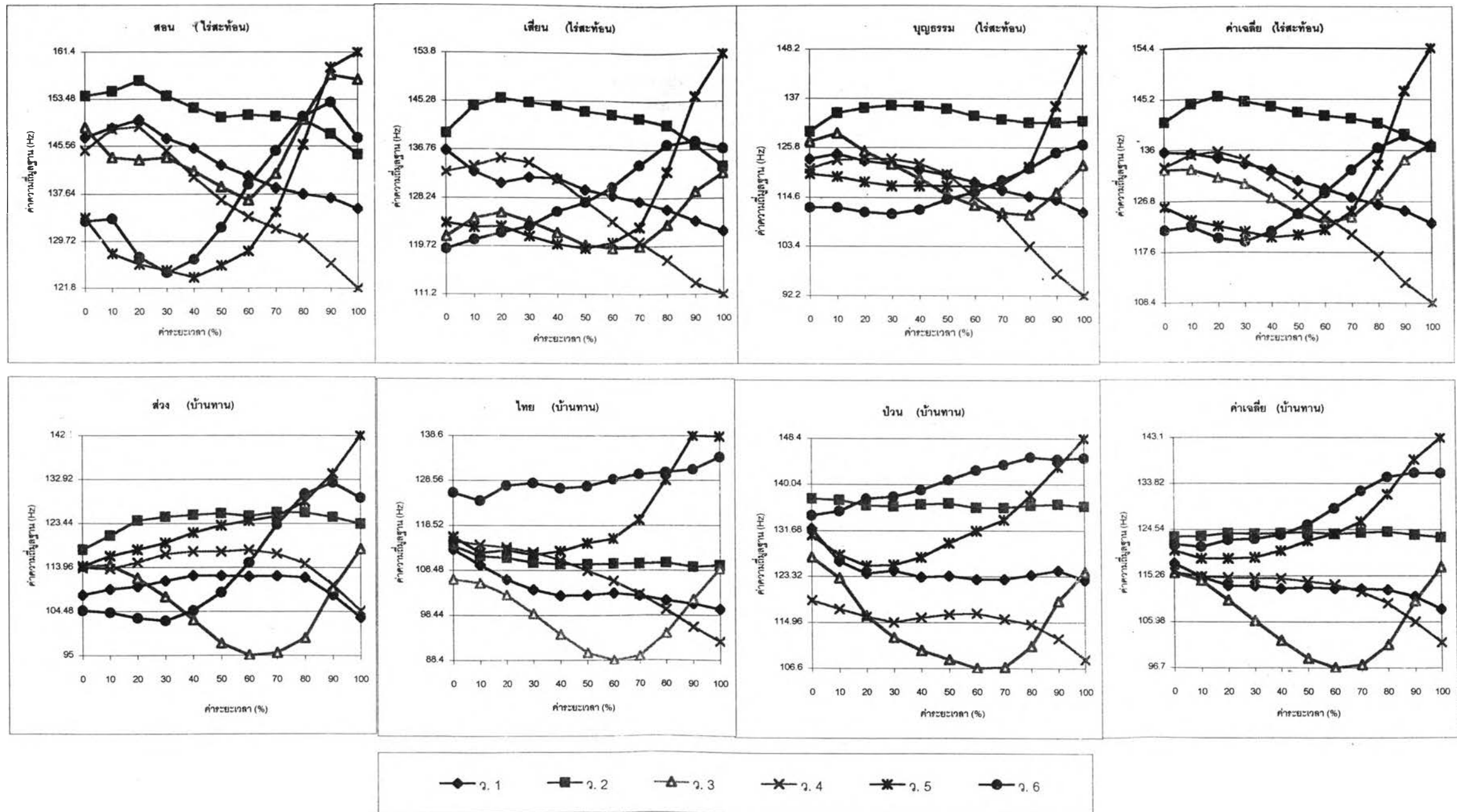
ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการเปรียบเทียบภาษาไทยถิ่นบ้านลาด ระหว่างสำเนียงไร้สะท้อนกับสำเนียงบ้านทาน จากการศึกษาวรรณยุกต์ในคำพูดเทียบเสียง การนำเสนอจะแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ในช่วงแรก นำเสนอสัญลักษณ์วรรณยุกต์ที่หน่วยเสียงวรรณยุกต์และเปรียบเทียบกันระหว่างวรรณยุกต์ในสำเนียงไร้สะท้อนกับสำเนียงบ้านทาน ช่วงที่สอง จะเสนอการเปรียบเทียบวรรณยุกต์ทั้ง 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ในระบบของทั้ง 2 สำเนียง และนำเสนอวรรณยุกต์ที่มีลักษณะโดดเด่นและเป็นข้อแตกต่างระหว่าง 2 สำเนียงนี้ ช่วงที่ 3 จะเป็นการสรุปลักษณะที่จำแนกสำเนียง 2 สำเนียงนี้ออกจากกัน จากวรรณยุกต์ในบริบทคำพูดเทียบเสียง การเปรียบเทียบแต่ละช่วง จะแสดงด้วยกราฟของแต่ละสำเนียง 4 กราฟ ได้แก่ กราฟของผู้บอกภาษา 3 คน และกราฟ ค่าเฉลี่ยอีก 1 กราฟ สำหรับการกำหนดพิสัยระดับเสียงจะใช้ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดของผู้บอกภาษาแต่ละคน เฉพาะในบริบทคำพูดเทียบเสียง และกราฟค่าเฉลี่ยก็เช่นกัน คือ ใช้ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดที่ได้จากกราฟในบริบทนี้เท่านั้น โดยจะนำเสนอเฉพาะวรรณยุกต์ที่ปรากฏในพยางค์เป็นเท่านั้น เพื่อให้เห็นภาพที่แสดงการเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ระหว่าง 2 สำเนียง อย่างชัดเจน

4.1 สัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในบริบทคำพูดเทียบเสียง

ในตอนนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ที่ปรากฏในบริบทคำพูดเทียบเสียง ที่หน่วยเสียงอย่างละเอียด เปรียบเทียบกันระหว่างสัญลักษณ์วรรณยุกต์ที่ปรากฏในสำเนียงไร้สะท้อนกับสำเนียงบ้านทาน การนำเสนอในแต่ละหน่วยเสียงจะแบ่งเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงแรกจะเปรียบเทียบสัญลักษณ์วรรณยุกต์ของผู้บอกภาษา 3 คน กับสัญลักษณ์วรรณยุกต์ที่ปรากฏในกราฟค่าเฉลี่ยของสำเนียงไร้สะท้อน ว่ามีลักษณะร่วมกันหรือไม่อย่างไร ในช่วงที่สอง จะเหมือนกับช่วงที่หนึ่งแต่เป็นสำเนียงบ้านทาน และในช่วงที่สาม จะเปรียบเทียบ สัญลักษณ์วรรณยุกต์ระหว่าง 2 สำเนียง โดยใช้วรรณยุกต์ในกราฟค่าเฉลี่ยเป็นตัวแทน กราฟที่แสดงในตอนนี้จะใช้กราฟย่อ ซึ่งมีขนาดเล็กลงจากกราฟที่แสดงระบบวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษา (ดูกราฟแบบ A ภาพที่ 27 หน้า 55 และกราฟแบบ B ภาพที่ 28 หน้า 56)

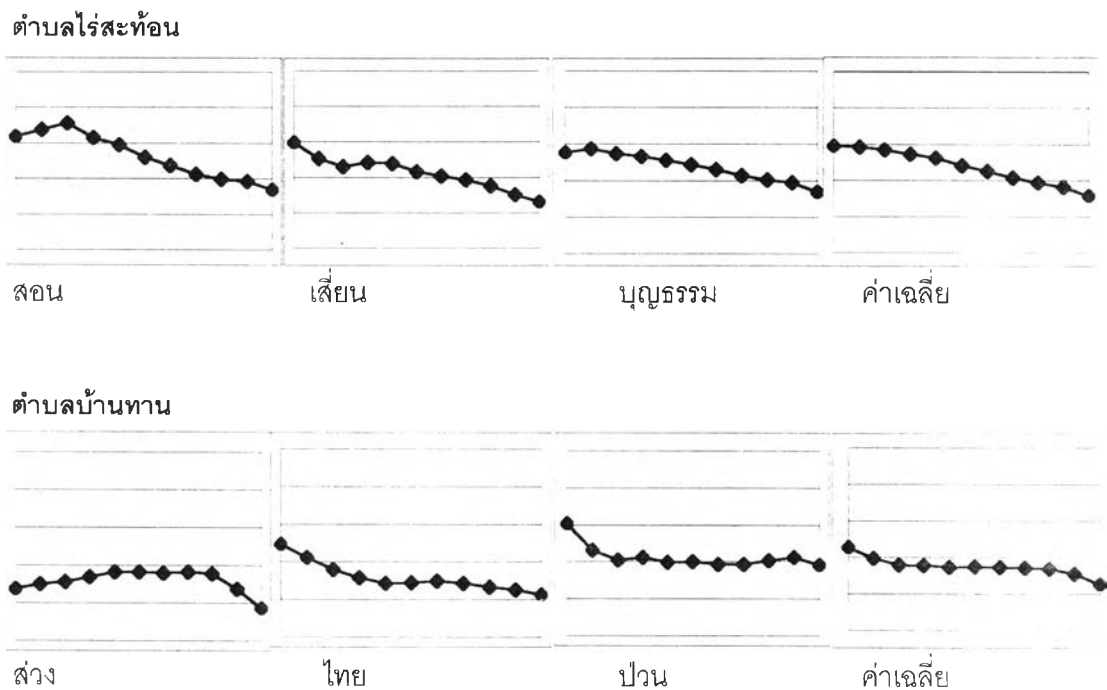
ภาพที่ 27 วรรณยุกต์ที่ 1-6 คำชุดเทียบเสียง แบบ A

ภาพที่ 28 วรรณยุกต์ที่ 1-6 คำชุดเทียบเสียง แบบ B

4.1.1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1

คำที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ คำว่า กา

ภาพที่ 29 ว.1 ในคำชุดเทียบเสียง

เมื่อพิจารณา ว.1 ในบริบทคำชุดเทียบเสียง ในสำเนียงไร่สะท้อน พบว่า ว.1 ค่าเฉลี่ย $[3^{\wedge}2]$ ซึ่งมีจุดเริ่มต้นที่เสียงกลาง เลื่อนตกลงมาถึงกลางค่อนข้างต่ำ มีลักษณะร่วมกันกับ ว.1 ในระบบเสียงของผู้บอกภาษาทั้ง 3 คน ดังนี้คือ เป็นวรรณยุกต์กลาง-ตก เหมือนกัน การตกของเสียง จากจุดเริ่มต้นถึงจุดท้ายพยางค์ มีระยะห่างกันประมาณ 1-1 $\frac{1}{2}$ ระดับ (มากกว่า 1 ระดับ แต่น้อยกว่า 2 ระดับ) นอกจากนี้ยังพบว่า จุดเริ่มต้นของพยางค์อยู่ที่เสียงกลาง และจุดท้ายพยางค์จะอยู่ที่ เสียงกลางค่อนข้างต่ำ เหมือนกันทั้งหมดในทุกระบบ

สำหรับในสำเนียงบ้านทาน ว.1 ค่าเฉลี่ย [3^v22] มีจุดเริ่มต้นที่เสียงกลาง เลื่อนตกลงมาในช่วงต้นของพยางค์ ถึงกลางก่อนข้างต่ำ จากนั้นคงระดับตลอดเกือบทั่วทั้งพยางค์ เว้นแต่ในจุดท้ายสุดของพยางค์ มีเสียงลงเล็กน้อย พบว่าสัญลักษณ์ดังกล่าวนี้ปรากฏกับ ว.1 ในระบบของผู้บอกภาษาสำเนียงบ้านทาน ถึง 2 ใน 3 คน ยกเว้นในระบบของสว่าง ที่เป็นเสียงคงระดับในช่วงต้นและกลางของพยางค์ และเลื่อนตกในช่วงท้ายพยางค์ แต่เมื่อพิจารณาโดยละเอียดจะเห็นว่า ว.1 ของสว่าง ก็ยังปรากฏลักษณะร่วมกับ ว.1 ค่าเฉลี่ย อยู่ด้วย 2 ลักษณะ คือ เสียงคงระดับที่เสียงกลางก่อนข้างต่ำ และการเลื่อนตกลงของเสียงในช่วงท้ายของพยางค์

เมื่อเปรียบเทียบ ว. 1 ภาษาไทยถิ่นบ้านลาด ระหว่างผู้พูดสำเนียงไร้สะท้อนและสำเนียงบ้านทาน ในบริบทคำพูดเทียบเสียง โดยใช้ ว. ค่าเฉลี่ย เป็นตัวแทนวรรณยุกต์ของ 2 สำเนียง พบว่ามีความแตกต่างกันในเรื่องช่วงการตกของเสียง และรูปลักษณะของสัญลักษณ์อย่างชัดเจน กล่าวคือ ใน ว. 1 สำเนียงไร้สะท้อน เสียงจะเริ่มตก ตั้งแต่ในจุดเริ่มต้นของพยางค์ โดยค่อยๆ เลื่อนตกลงมาจนจบพยางค์ ดังนั้น ว. 1 สำเนียงไร้สะท้อน จึงเป็นเสียงตกตลอดทั้งพยางค์ รูปลักษณะของสัญลักษณ์จึงคล้ายกับเส้นเฉียง แต่ ว. 1 สำเนียงบ้านทาน การตกของเสียงจะพบแค่เพียงในช่วง 30% แรกของพยางค์เท่านั้น จากนั้น จะปรากฏลักษณะเสียงคงระดับไปตลอด และเลื่อนตกลงเล็กน้อยที่จุดท้ายสุดของพยางค์เพียงจุดเดียว จะเห็นได้ว่า ขณะที่ ว. 1 สำเนียงบ้านทาน ปรากฏลักษณะของเสียงคงระดับอยู่ในสัญลักษณ์ด้วย แต่ ว.1 สำเนียงไร้สะท้อน กลับไม่ปรากฏลักษณะเสียงระดับดังกล่าวเลย

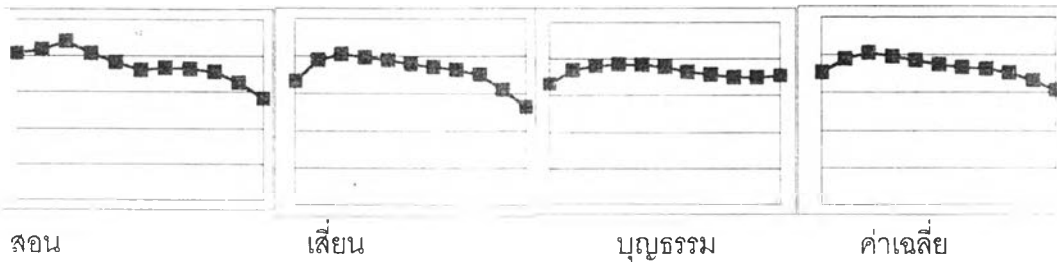
แม้ว่า ว.1 สำเนียงไร้สะท้อนและสำเนียงบ้านทาน จะมีรูปลักษณะของสัญลักษณ์วรรณยุกต์ที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนอยู่ก็ตาม พบว่า ว. 1 ของทั้ง 2 สำเนียง มีลักษณะบางประการที่ร่วมกันอยู่ด้วย นั่นคือ ทิศทางการขึ้น-ตก ของสัญลักษณ์หน่วยเสียงวรรณยุกต์ โดย ว. 1 ใน 2 สำเนียงนี้ เป็นวรรณยุกต์ที่มีทิศทางของเสียง “ตก” ทั้งคู่ นอกจากนี้ หากนำเอาเรื่องราวระดับมาพิจารณาดูแล้ว จะพบว่า มีจุดเริ่มต้นที่เสียงกลางเหมือนกัน แต่ ว. 1 ในสำเนียงไร้สะท้อน มีเสียงอยู่ในระดับที่สูงกว่าเพียงเล็กน้อย และยังมีจุดท้ายพยางค์อยู่ที่กลางก่อนข้างต่ำเหมือนกันอีกด้วย

จากการอภิปรายสัญลักษณ์เชิงกลของ ว. 1 ของผู้บอกภาษาในสำเนียงไร้สะท้อนและสำเนียงบ้านทาน ที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางกลศาสตร์ข้างต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการต่างดังได้กล่าวมานี้ น่าจะเพียงพอที่จะทำให้สำเนียงไร้สะท้อนต่างจากสำเนียงบ้านทาน

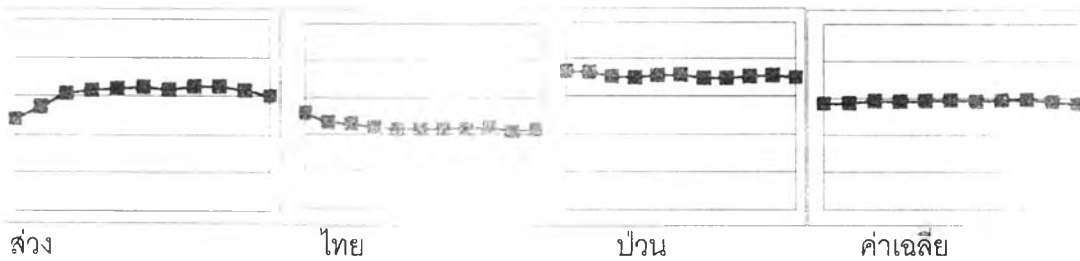
4.1.2 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2

คำที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ คำว่า ข่า

ตำบลไร่สะท้อน

ตำบลบ้านทาน

ภาพที่ 30 ว. 2 ในคำชุดเทียบเสียง

เมื่อพิจารณา ว. 2 ในสำเนียงไร่สะท้อน ในบริบทคำชุดเทียบเสียง เฉพาะที่ปรากฏกับพยางค์เป็น พบว่า ว. 2 คำเฉลี่ย มีสัทลักษณะร่วมกันกับ ว. 2 ในระบบของผู้บอกภาษาทั้ง 3 คน ดังนี้คือ จะมีจุดเริ่มต้นที่กลางค่อนข้างสูง มีเสียงเลื่อนขึ้นเล็กน้อยในช่วงต้นของพยางค์ จากนั้นจะค่อยๆ เลื่อนลงจนจบพยางค์ ลักษณะดังกล่าวปรากฏใน ว. 2 ทุกกรณีเหมือนกันทั้งหมด สำหรับการเลื่อน ขึ้น-ลงของเสียง ที่ปรากฏใน ว. 2 คำเฉลี่ย ไม่ได้ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงระดับเสียงแต่อย่างใด เสียงยังคงระดับอยู่ที่กลางค่อนข้างสูงตลอดพยางค์ ซึ่งลักษณะเช่นนี้พบในระบบของบุญธรรมด้วยเช่นกัน แม้ว่าในระบบของผู้บอกภาษาอีก 2 คน การเลื่อนลง

ของเสียง จะทำให้ระดับเสียงตกลงมา 1 ระดับ ก็ตาม แต่จะเห็นว่า โดยรวมแล้วสัทลักษณะของ ว. 2 ยังคงปรากฏเสียงคงระดับอยู่ที่ระดับเดิมตลอดเกือบทั่วทั้งพยางค์ ยกเว้นในจุดท้ายสุดของพยางค์เท่านั้นที่เสียงที่ตกลงมาทำให้เปลี่ยนระดับไป ดังนั้น ว. 2 คำเฉลี่ย จึงมีรูปลักษณะของสัทลักษณะวรรณยุกต์คล้ายคลึงกับ ว. 2 ในระบบของผู้บอกภาษาทุกคน ในสำเนียงไร้สะท่อน

สำหรับในสำเนียงบ้านทาน ลักษณะที่ร่วมกันของ ว.2 คำเฉลี่ย กับ ว.2 ในระบบของผู้บอกภาษาทั้ง 3 คน คือ ลักษณะของเสียงคงระดับที่ปรากฏตลอดทั่วทั้งพยางค์ เฉพาะในระบบของสว่างเท่านั้น ที่ปรากฏการเลื่อนขึ้นของเสียงในช่วงต้นพยางค์ ก่อนจะคงระดับที่กลางค่อนข้างสูงไปตลอดจนจบพยางค์เช่นกัน โดย ว.2 คำเฉลี่ย มีเสียงคงระดับที่เสียงกลาง เช่นเดียวกับในระบบของไทย สำหรับ ว. 2 ของปวน จะเป็นเสียงคงระดับตลอดพยางค์ที่กลางค่อนข้างสูง

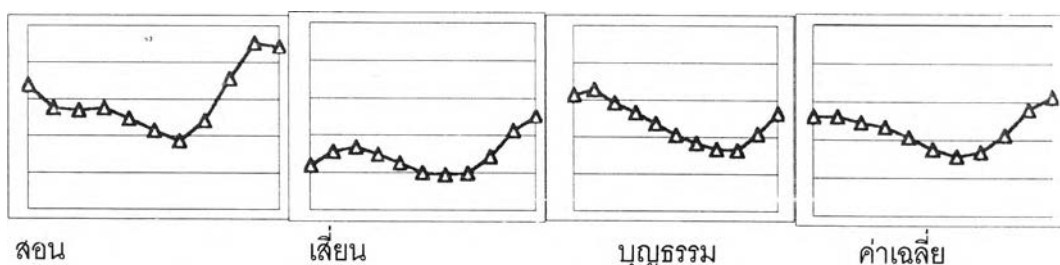
เปรียบเทียบ ว.2 สำเนียงไร้สะท่อนกับสำเนียงบ้านทาน พบว่าแม้ ว.2 ของ 2 สำเนียงนี้ จะเป็นวรรณยุกต์ที่มีรูปลักษณะที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ขณะที่ ว.2 สำเนียงบ้านทาน มีสัทลักษณะของเสียงคงระดับตลอดทั่วทั้งพยางค์ รูปลักษณะจึงคล้ายกับเส้นตรง แต่ ว.2 สำเนียงไร้สะท่อนไม่เป็นเช่นนั้น ว. 2 สำเนียงไร้สะท่อนจะมีเสียงเลื่อนขึ้นเล็กน้อย ในช่วงต้นของพยางค์ จากนั้นจึงค่อยๆ เลื่อนลงมาจนจบพยางค์ โดยจุดเริ่มต้น จุดท้ายพยางค์ และจุดที่มีการเลื่อนขึ้นและลงของเสียง ยังคงอยู่ในระดับเสียงเดียว คือ กลางค่อนข้างต่ำ

จากการอภิปรายสัทลักษณะเชิงกลของ ว. 2 ในผู้บอกภาษาสำเนียงไร้สะท่อน และสำเนียงบ้านทานข้างต้น แม้ว่าจะมีสัทลักษณะที่แตกต่างกันแต่ ว. 2 ใน 2 สำเนียงนี้ เป็นวรรณยุกต์เสียงระดับเหมือนกันและมีระดับเสียงที่ใกล้เคียงกันกันมาก จนผู้วิจัยมีความเห็นว่าไม่น่าจะทำให้ทั้ง 2 สำเนียงนี้ต่างกัน

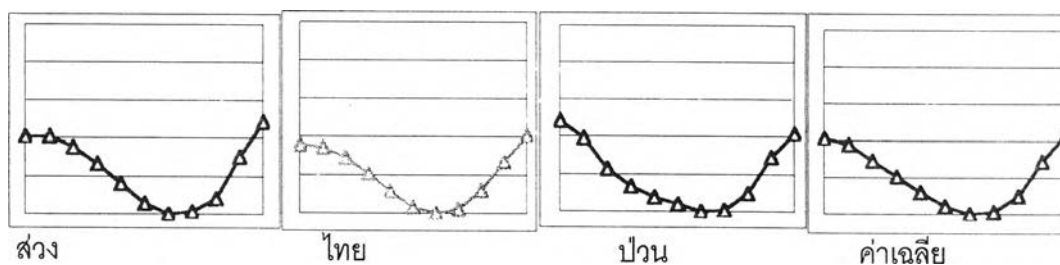
4.1.3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3

คำที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ คำว่า ข้า

ตำบไล้สะท้อน

ตำบบ้านทาน

ภาพที่ 31 ว.3 ในคำชุดเทียบเสียง

ว.3 ในสำเนียงไร่สะท้อน เป็นวรรณยุกต์ ขึ้น-ตก ทั้ง 4 กรณี โดย ว.3 ค่าเฉลี่ย มีจุดเริ่มต้นที่เสียงกลาง ตกลงมาประมาณ 1 ระดับ ถึงกลางค่อนข้างต่ำ ในช่วงกลางของพยางค์ จากนั้น ขึ้นสูงถึงกลางค่อนข้างสูง จากภาพจะเห็นว่า ว.3 ค่าเฉลี่ย มีลักษณะร่วมกันกับ ว.3 ในระบบของผู้บอกภาษา 3 คน ดังนี้คือ ช่วงการตกของเสียง ที่ตกลงมาต่ำสุดจะอยู่ในช่วงกลางของพยางค์ ระดับของเสียงที่ตกลงมาจากช่วงต้นพยางค์ จะตกลงมาประมาณ 1 ระดับ ลักษณะดังกล่าวพบในระบบของผู้บอกภาษาทั้ง 3 คน นอกจากนี้ ระดับของจุดเริ่มต้นซึ่งต่ำกว่าจุดท้ายพยางค์เล็กน้อย เป็นลักษณะที่พบ 2 ใน 3 ของผู้บอกภาษา สำหรับระดับการขึ้นของเสียงในช่วงท้ายพยางค์ จะแตกต่างกันออกไป แต่จะอยู่ในช่วง 1-2 ระดับ

ว. 3 ค่าเฉลี่ย ในสำเนียงบ้านทาน มีจุดเริ่มต้นที่กลาง ตกลงมาถึงต่ำ จากนั้น ขึ้นถึงกลางในช่วงท้ายของพยางค์ เมื่อพิจารณา ว. 3 ค่าเฉลี่ย กับ ว. 3 ในระบบของผู้บอกภาษาทั้ง 3 คน พบว่ามีรูปลักษณะสัทลักษณะวรรณยุกต์คล้ายคลึงกันมาก ลักษณะที่ปรากฏร่วมกัน ได้แก่ เป็นวรรณยุกต์เสียงขึ้น-ตก เหมือนกัน ระดับของเสียงที่ตกลงมา จากช่วงต้นของพยางค์ถึงช่วงที่ตกลงมาต่ำที่สุดในช่วงกลางของพยางค์ จะตกลงมา 2 ระดับ เช่นเดียวกับเสียงที่ขึ้นในช่วงท้ายพยางค์ ก็จะขึ้นสูง 2 ระดับ เช่นกัน ลักษณะดังกล่าวนี้ พบใน ว. 3 ของผู้บอกภาษา ทั้ง 3 คนของบ้านทาน นอกจากนี้ 2 ใน 3 ของผู้บอกภาษา พบว่า มีจุดเริ่มต้นและจุดท้ายพยางค์ที่กลาง เช่นเดียวกับ ใน ว. 3 ค่าเฉลี่ย

แม้ว่า ว. 3 สำเนียงไร่สะท้อนและสำเนียงบ้านทานจะมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ไปในทิศทางเดียวกัน คือ “ตก” แล้ว “ขึ้น” โดยเสียงจะเริ่มตกตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงประมาณช่วงกลางของพยางค์ โดยช่วงที่ตกลงมาต่ำสุดของหน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้ อยู่ประมาณจุดที่ 60-80% ของพยางค์ จากนั้นจึงเลื่อนเสียงขึ้นไปจนจบพยางค์เหมือนกันอยู่ที่ตาม แต่เมื่อพิจารณารูปลักษณะของสัทลักษณะ จะพบว่า ว. 3 สำเนียงไร่สะท้อนและสำเนียงบ้านทาน มีความแตกต่างกันอยู่มากและชัดเจนในเรื่องจุดเริ่มต้นพยางค์ จุดท้ายพยางค์ และช่วงการตกของเสียงในพยางค์ กล่าวคือ ว. 3 สำเนียงไร่สะท้อน มีระดับการตก จากจุดเริ่มต้นที่กลาง ไปยังช่วงที่ต่ำสุด (กลางก่อนข้างต่ำ) ตกลงมาเพียงแค่ 1 ระดับ และขึ้นถึงกลางก่อนข้างสูง ขณะที่ ว. 3 สำเนียงบ้านทาน จะมีระดับการตก จากจุดเริ่มต้น (กลางก่อนข้างต่ำ) ถึงช่วงที่ต่ำสุดของวรรณยุกต์ (ต่ำ) ตกลงมาถึง 2 ระดับ มากกว่าระดับการตกใน ว. 3 สำเนียงไร่สะท้อน ดังนั้นรูปลักษณะของ ว. 3 ไร่สะท้อน จึงมีรูปลักษณะ คล้ายกับแอ่งน้ำก้นแบน ขณะที่ ว. 3 สำเนียงบ้านทาน จะมีรูปลักษณะคล้ายกับแอ่งน้ำก้นลึก

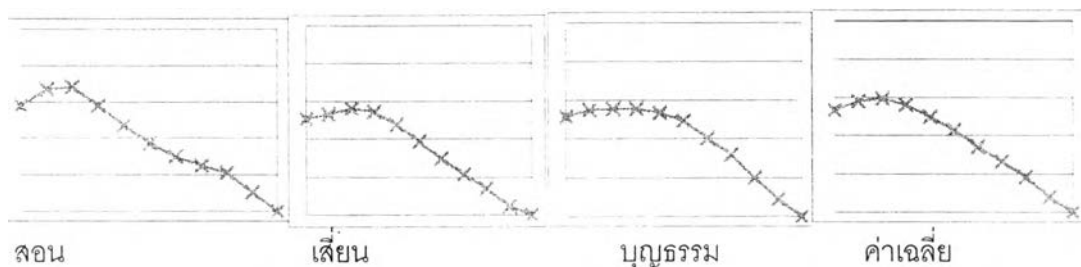
นอกจากนี้ จุดที่ต่ำที่สุดของ ว.3 ในสำเนียงบ้านทาน จะเป็นจุดที่ต่ำสุดในระบบในบริบทคำพูดเทียบเสียงด้วย

จากการอธิบายสัทลักษณะเชิงกลของ ว. 3 ที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางกลศาสตร์ ของผู้บอกภาษาในสำเนียงไร่สะท้อนและสำเนียงบ้านทาน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนนั้น ผู้วิจัยคิดว่าความแตกต่างดังกล่าวนี้ เพียงพอที่จะจำแนก 2 สำเนียง ออกจากกันได้

4.1.4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4

คำที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ คำว่า คำ

คำบลไร้สะท้อน

คำบลบ้านทาน

ภาพที่ 32 ว. 4 ในคำชุดเทียบเสียง

ว. 4 ในสำเนียงไร้สะท้อน ทุกกรณีในบริบทคำชุดเทียบเสียง กล่าวคือ ระหว่าง ว. 4 ค่าเฉลี่ย และ ว. 4 ในระบบของผู้บอกภาษาทั้ง 3 คน มีรูปลักษณะสัทลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยมีจุดเริ่มต้นที่เสียงกลาง เลื่อนขึ้นเล็กน้อยในช่วงต้นของพยางค์ จากนั้น ตกลงมาถึงเสียงต่ำ

สำหรับสำเนียงบ้านทาน ว. 4 ค่าเฉลี่ย ปรากฏลักษณะร่วมกับ ว. 4 ในระบบของผู้บอกภาษา ดังนี้คือ ลักษณะของเสียงที่คงระดับในช่วงต้นถึงกลางของพยางค์ และระดับการของเสียงที่ตกลงในช่วงปลายของพยางค์ ซึ่งจะตกลงประมาณ 1-1 1/2 ระดับ (พบ 2 ใน 3 ของผู้บอกภาษา) เฉพาะ ว. 4 ในระบบของไทย จะมีรูปลักษณะของสัทลักษณะคล้ายคลึงกับ ว. 4 ใน

สำเนียงไร้สะท้อน มากกว่า ว. 4 ในระบบของผู้บอกภาษาอื่นๆ ในสำเนียงบ้านทาน เนื่องจากไม่มีลักษณะเสียงระดับปรากฏในช่วงต้นถึงกลางพยางค์อยู่เลย แต่จะเริ่มมีเสียงตกตั้งแต่ในช่วงกลางของพยางค์จนจบพยางค์ และระดับการตกของเสียงก็มากกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับ ว. 4 ในสำเนียงบ้านทานของผู้บอกภาษาอื่นๆ

เปรียบเทียบ ว. 4 ในบริบทคำพูดเทียบเสียง ในสำเนียงไร้สะท้อนและสำเนียงบ้านทาน พบว่า มีรูปลักษณะสัทลักษณะวรรณยุกต์ที่แตกต่างกันชัดเจน แม้ว่าจะเป็นวรรณยุกต์เสียงตกเหมือนกันก็ตาม โดย ว. 4 สำเนียงไร้สะท้อน เป็นวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นอยู่ที่กลางก่อนข้างสูง ตกเกือบตลอดทั้งพยางค์จนถึงต่ำ ขณะที่ ว. 4 สำเนียงบ้านทาน เป็นวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้น (ส่วนใหญ่) ที่กลางก่อนข้างต่ำ (ต่ำกว่า ว. 4 สำเนียงไร้สะท้อน) จากนั้นตั้งแต่ต้นจนถึงช่วงกลางของพยางค์เสียงคงระดับ แล้วจึงตกถึงต่ำ การตกของเสียงจะเกิดขึ้นเฉพาะช่วงปลายของพยางค์เท่านั้น และตกลงมาจากระดับเดิมเพียง 1 ระดับ ขณะที่ ว. 4 สำเนียงไร้สะท้อน จะไม่มีรูปลักษณะเสียงระดับในสัทลักษณะแต่อย่างใด และช่วงการตกของเสียงก็ต่างกัน โดยเสียงจะเริ่มตก ตั้งแต่ช่วงท้ายของต้นพยางค์ไปจนจบพยางค์ และเสียงจะตกลงมาจากระดับเดิมมากถึง 3 ระดับ มากกว่า ว. 4 ในสำเนียงบ้านทาน อีกด้วย

ข้อสังเกต จุดท้ายพยางค์ของ ว. 4 สำเนียงไร้สะท้อน มีลักษณะเด่นตรงที่เป็นจุดที่ต่ำที่สุดในระบบวรรณยุกต์ในบริบทคำพูดเทียบเสียงด้วย

จากการอภิปรายสัทลักษณะเชิงกลของ ว. 4 ที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางกลศาสตร์ข้างต้น ซึ่งพบว่ามีความแตกต่างกันชัดเจนระหว่าง ว. 4 ของผู้บอกภาษาสำเนียงไร้สะท้อนและสำเนียงบ้านทาน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ความต่างดังกล่าวเพียงพอที่จะจำแนก 2 สำเนียงนี้ ออกจากกัน

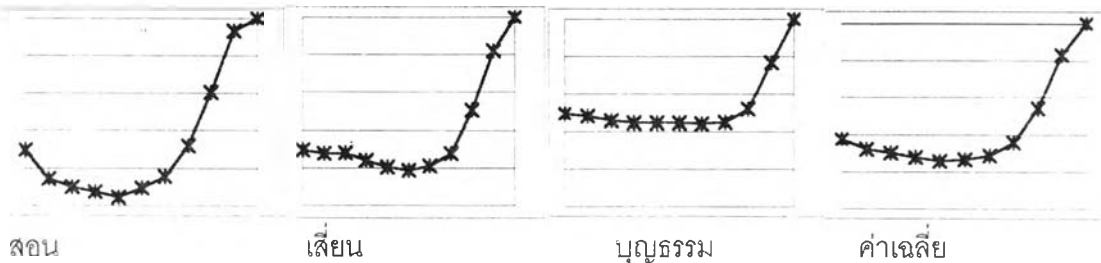
4.1.5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5

คำที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ คำว่า ขา

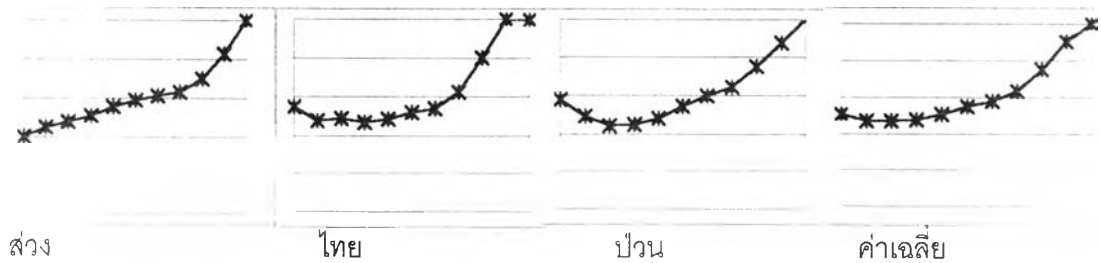
ว. 5 ในคำพูดเทียบเสียง สำเนียงไร้สะท้อน ของผู้บอกภาษา 3 คน และคำเฉลี่ย มีรูปลักษณะของสัทลักษณะคล้ายคลึงกัน ลักษณะที่ปรากฏร่วมกันมีดังนี้ จากจุดเริ่มต้นที่กลางก่อนข้างต่ำ ในสอน เสียง และในคำเฉลี่ย จะมีเสียงเลื่อนลงในช่วงต้นถึงช่วงกลางของพยางค์

เฉพาะ ว. 5 ของบุญธรรมมีจุดเริ่มต้นที่กลาง และเป็นเสียงคงระดับในช่วงต้นถึงช่วงกลางของพยางค์ จากนั้นในทุกกรณีเลื่อนขึ้นถึงสูง โดยจะปรากฏเสียงขึ้นอย่างมากในช่วงปลายของพยางค์ ระดับการขึ้นของเสียงใน ว. 5 จากระดับเดิม พบว่าขึ้นถึง 4 ระดับ มีเพียงกรณีของบุญธรรมที่มีเสียงขึ้นแค่ 3 ระดับ

ตำบลไร่สะท้อน

ตำบลบ้านทาน

ภาพที่ 33 ว. 5 ในคำชุดเทียบเสียง

ว. 5 ในบริบทคำชุดเทียบเสียง สำเนียงบ้านทานของผู้บอกภาษา 3 คน และใน คำเฉลียว มีรูปลักษณะสัทลักษณะคล้ายคลึงกัน ลักษณะที่ปรากฏร่วมกัน มีดังนี้ มีจุดเริ่มต้นที่กลางทุกกรณี จากนั้น เลื่อนเสียงลงเล็กน้อยในช่วงต้นของพยางค์ ยกเว้นในระบบส่วง ที่มีจุดเริ่มต้นอยู่ที่กลางค่อนข้างต่ำ และเป็นเสียงเลื่อนขึ้นในช่วงต้นของพยางค์ จากนั้น ขึ้นถึงสูงในทุกกรณี โดยระดับการขึ้นของเสียงจากระดับเดิมก่อนเสียงจะเริ่มขึ้นถึงจุดที่เสียงขึ้นสูงสุด พบว่าขึ้น 2-3 ระดับ

เปรียบเทียบ ว. 5 ในสำเนียงไร้สะท้อนและสำเนียงบ้านทาน ในบริบทคำชุดเทียบเสียง พบว่ามีลักษณะบางประการร่วมกัน คือ เป็นวรรณยุกต์เสียงขึ้นเหมือนกัน แต่ ว. 5 ระหว่าง 2 สำเนียงนี้ ก็มีความแตกต่างกันของรูปลักษณะศัพท์ลักษณะ โดย ว. 5 สำเนียงไร้สะท้อน เป็นวรรณยุกต์ต่ำระดับ-ขึ้น ขณะที่ ว. 5 สำเนียงบ้านทาน เป็นวรรณยุกต์กลาง-ขึ้น นอกจากนี้ยังมีความแตกต่างกันในเรื่องช่วงการขึ้นของเสียงวรรณยุกต์ กล่าวคือ ว. 5 สำเนียงไร้สะท้อน การขึ้นของเสียงจะเริ่มในช่วงท้ายของพยางค์ (กลางขึ้นถึงสูง) ขณะที่ ว. 5 สำเนียงบ้านทาน ช่วงที่เสียงมีทิศทางขึ้นจะเริ่มตั้งแต่ในช่วงปลายของกลางพยางค์ไปจนจบพยางค์ จุดเริ่มต้นพยางค์ของ ว. 5 ทั้ง 2 สำเนียงก็แตกต่างกันด้วย โดย ว. 5 สำเนียงไร้สะท้อน (ส่วนใหญ่) มีจุดเริ่มต้นที่กลางก่อนข้างต่ำ ขณะที่ ว. 5 สำเนียงบ้านทาน จะมีจุดเริ่มต้นอยู่สูงกว่า คือที่เสียงกลาง

ข้อสังเกต ลักษณะที่เหมือนกันของ ว. 5 ในทั้ง 2 สำเนียง และจัดว่าเป็นลักษณะร่วมของ 2 สำเนียงนี้ อีกประการหนึ่ง คือ จุดท้ายพยางค์ ว. 5 จะเป็นจุดที่สูงสุดในระบบ

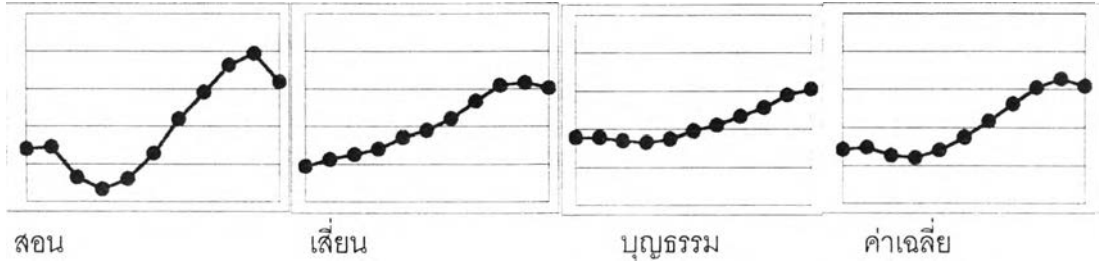
จากการอภิปรายศัพท์ลักษณะเชิงกลของ ว. 5 ที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางกลศาสตร์ ซึ่งพบว่ามี ความแตกต่างกันระหว่าง ว. 5 ของผู้บอกภาษาสำเนียงไร้สะท้อนและสำเนียงบ้านทาน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าความต่างดังกล่าว น่าจะเพียงพอที่จะจำแนก 2 สำเนียงนี้ออกจากกันได้

4.1.6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6

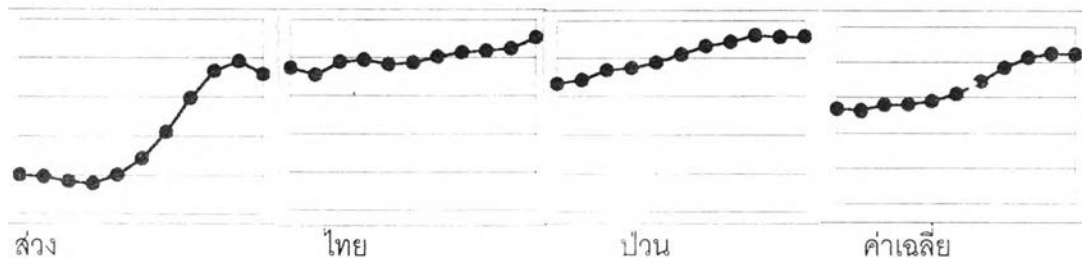
คำที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ คำว่า คา

ว. 6 ในบริบทคำชุดเทียบเสียง สำเนียงไร้สะท้อน ในคำเฉลี่ยและในระบบของผู้บอกภาษา 3 คน มีลักษณะร่วมกัน ดังนี้คือ เป็นวรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้น มีจุดเริ่มต้นที่กลางก่อนข้างต่ำ จากนั้น ตั้งแต่ในช่วงกลางของพยางค์มีเสียงขึ้นถึง กลางก่อนข้างสูง นอกจากนี้ ยังมีลักษณะบางประการ ที่พบใน ว. 6 ของผู้บอกภาษา 2 ใน 3 คน และ ว. 6 คำเฉลี่ย ด้วยคือ จุดท้ายสุดของพยางค์จะมีเสียงเลื่อนตกลงเล็กน้อย สำหรับในช่วงต้นของพยางค์ ในระบบของผู้บอกภาษา 3 คน จะมีลักษณะที่แตกต่างกันไป คือ มีทั้งเสียงเลื่อนลง หรือเสียงคงระดับ

ตำบลไร่สะท้อน

ตำบลบ้านทาน

ภาพที่ 34 ว. 6 ในคำชุดเทียบเสียง

ว. 6 ค่าเฉลี่ย สำเนียงบ้านทาน [35] มีรูปลักษณะของสัทลักษณะคล้ายคลึงกับ ว. 6 ในระบบของผู้บอกภาษา 2 ใน 3 คน คือ จากจุดเริ่มต้น (ที่กลาง ใน ค่าเฉลี่ย และที่กลางค่อนข้างสูงในระบบของผู้บอกภาษา) เสียงจะค่อยๆ เลื่อนขึ้นไปจนจบพยางค์ที่สูง

เปรียบเทียบ ว. 6 ในบริบทคำชุดเทียบเสียง ระหว่างสำเนียงไร่สะท้อนและสำเนียงบ้านทาน พบว่า ว. 6 ของ 2 สำเนียง มีสัทลักษณะวรรณยุกต์ที่แตกต่างกัน ความต่างที่พบได้แก่ ความต่างในเรื่องของระดับการขึ้นของเสียง จุดเริ่มต้นพยางค์และจุดท้ายพยางค์ โดย ว. 6 ไร่สะท้อน มีจุดเริ่มต้นที่กลางค่อนข้างต่ำ จากนั้นจึงขึ้นสูงไป 2 ระดับ ถึงกลางค่อนข้างสูง ขณะที่ ว. 6 สำเนียงบ้านทาน มีจุดเริ่มต้นที่กลาง สูงกว่าจุดเริ่มต้นของ ว. 6 สำเนียงไร่สะท้อน จากนั้นจึงขึ้นสูงไป ประมาณ 1 ระดับ จนถึงสูง ผู้วิจัยสังเกต พบว่า ว. 6 ในระบบของสอน (ไร่สะท้อน) กับ ว. 6 ของสว่าง (บ้านทาน) คล้ายคลึงกันด้วย

จากการอภิปรายสัญลักษณ์เชิงกลของ ว. 6 ที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางกลศาสตร์ ช่างต้น ซึ่งพบว่ามีความแตกต่างกันทั้งรูปสัญลักษณ์สัญลักษณ์ จุดเริ่มต้นและจุดท้ายพยางค์ ระหว่าง ว. 6 ของผู้ออกภาษาส่วนใหญ่ของสำเนียงไร้สะท้อนและสำเนียงบ้านทาน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ความต่างดังกล่าวเพียงพอที่จะจำแนก 2 สำเนียงนี้ ออกจากกัน

4.2 เปรียบเทียบวรรณยุกต์ในระบบคำพูดเทียบเสียง

วรรณยุกต์ในระบบคำพูดเทียบเสียง ของผู้ออกภาษาสำเนียงไร้สะท้อนและสำเนียงบ้านทาน มีรูปแบบเฉพาะของแต่ละสำเนียง ซึ่งรูปแบบดังกล่าวทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างสำเนียง 2 สำเนียงนี้ อยู่หลายประการ (ดูภาพที่ 27 และ 28) ได้แก่ การไล่เรียงของ ว. 1 ว. 2 และ ว. 4 ในระบบ ความสัมพันธ์ระหว่าง ว. 5 กับ ว. 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดต่ำสุดในระบบ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีระดับเสียงสูงกว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์อื่นๆ

4.2.1 เปรียบเทียบ ว. 1 ว. 2 และ ว. 4

ความสัมพันธ์ของ ว. 1 ว. 2 และ ว. 4 ในระบบวรรณยุกต์ของผู้ออกภาษาสำเนียงไร้สะท้อน มีลักษณะโดดเด่นน่าสนใจ กล่าวคือ ว. 2 ว. 1 และ ว. 4 เรียงกันลงมาตามลำดับจากสูงไปต่ำ โดยปรากฏในระบบของผู้ออกภาษาทั้ง 3 คน รวมทั้งในกราฟค่าเฉลี่ยด้วย จากภาพที่ 30 จะเห็นชัดเจนว่า ว. 2 เป็นวรรณยุกต์ที่มีระดับเสียงเกือบตลอดพยางค์อยู่เหนือ ว. 1 และ ว. 4 ยกเว้นในช่วงปลายของพยางค์ที่มีวรรณยุกต์เสียงขึ้นลากตัดผ่าน ว. 2 สูงเลยขึ้นไป และ ว. 4 จะเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ที่อยู่ระดับล่างสุดของวรรณยุกต์ในกลุ่มนี้ โดยมี ว. 1 อยู่ระหว่าง ว. 2 กับ ว. 4

ขณะที่ในสำเนียงบ้านทาน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง ว. 1 ว. 2 และ ว. 4 ไม่มีการไล่เรียงเสียงเป็นรูปแบบเฉพาะ เช่นเดียวกับที่พบในสำเนียงไร้สะท้อน โดย ว. 2 ในระบบของผู้ออกภาษาทุกคนจะมีระดับเสียงตลอดพยางค์ อยู่สูงกว่า ว. 1 เหมือนกับในสำเนียงไร้สะท้อน แต่ ว. 4 จะอยู่ไม่คงที่ในระบบ แตกต่างกันไปในผู้ออกภาษา 3 คน ได้แก่ ในระบบของสว่าง ว. 4 อยู่สูงกว่า ว. 1 ในระบบของไทย และในกราฟค่าเฉลี่ย ว. 4 ตัดกับ ว. 1 โดยใน

ช่วงต้นพยางค์ถึงกลางพยางค์ ว. 4 สูงกว่า ว. 1 เมื่อตัดกันแล้ว ว. 1 จะสูงกว่า ว. 4 และในระบบของป่วน ว. 4 อยู่ต่ำกว่า ว. 1 (เหมือนกับในสำเนียงไร้สะท้อน)

4.2.2 ว. 2 กับหน่วยเสียงวรรณยุกต์อื่นๆ ในระบบ

เมื่อพิจารณาระบบวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาในสำเนียงไร้สะท้อนทุกกรณี พบว่า ว. 2 เป็นเสียงสูงระดับ มีรูปลักษณะคล้ายกับเส้นตรง อยู่บนสุดเหนือหน่วยเสียงวรรณยุกต์อื่นๆ ในระบบเกือบตลอดทั้งพยางค์ ยกเว้นในช่วงปลายพยางค์เท่านั้น ที่มีวรรณยุกต์เสียงขึ้น ลากตัดผ่าน ว. 2 สูงขึ้นไปบ้าง

ขณะที่ ในสำเนียงบ้านทาน ว. 2 มิได้เป็นวรรณยุกต์ที่มีระดับเสียงสูงกว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์อื่นๆ เป็นรูปแบบคงที่ ที่พบในผู้บอกภาษาทุกคน เหมือนกับในสำเนียงไร้สะท้อน โดยในสำเนียงบ้านทาน ว. 2 จะอยู่สูงกว่า หน่วยเสียงวรรณยุกต์อื่นๆ เฉพาะในระบบของส่วงเท่านั้น สำหรับในระบบผู้บอกภาษาอีก 2 คน คือ ไทยและป่วน พบว่า ว. 6 ซึ่งเป็นวรรณยุกต์สูง-ขึ้น จะเป็นวรรณยุกต์ที่มีระดับเสียงอยู่สูงเหนือหน่วยเสียงวรรณยุกต์อื่นๆ และในกราฟค่าเฉลี่ย ก็มีลักษณะที่สนับสนุนกับลักษณะที่ปรากฏในผู้บอกภาษาส่วนใหญ่

4.2.3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์มีจุดต่ำสุดในระบบ

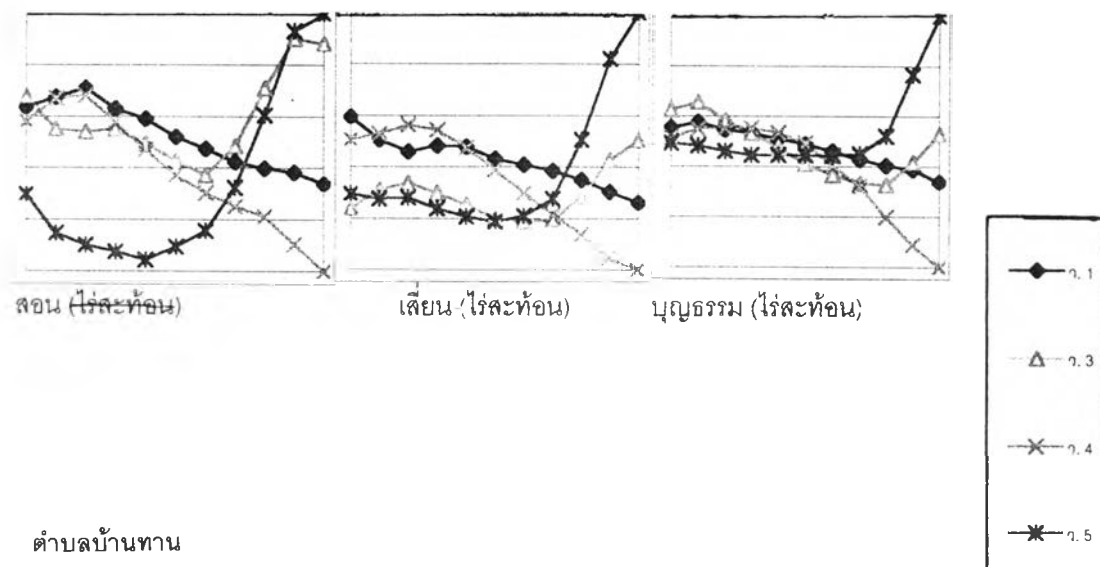
ในระบบวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาสำเนียงไร้สะท้อนทุกกรณี จุดที่อยู่ต่ำสุดในระบบ คือ จุดท้ายสุดของพยางค์ใน ว. 4 แต่ในสำเนียงบ้านทาน ว. 4 มิได้เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดต่ำสุดในระบบ แต่จุดต่ำสุดในระบบวรรณยุกต์ของสำเนียงบ้านทาน คือ ว. 3 ตรงประมาณจุดกึ่งกลางพยางค์ก่อนไปข้างท้าย โดยในช่วงที่ต่ำสุดของ ว. 3 นี้ จะมีลักษณะเป็นแอ่งโค้ง

สำหรับ ว. 3 ในสำเนียงบ้านทาน ยังมีความน่าสนใจอีกประการหนึ่งด้วย กล่าวคือ โดยรวมหน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้ จะมีระดับเสียงอยู่ต่ำกว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์อื่นๆ ในระบบด้วย เฉพาะในช่วงปลายของพยางค์เท่านั้นที่มี ว. 1 และ/หรือ ว. 4 ลากตัดผ่านต่ำลงมา ลักษณะเช่นนี้พบว่าเกิดขึ้นเฉพาะ ว. 3 ในระบบวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาสำเนียงบ้านทาน เท่านั้น

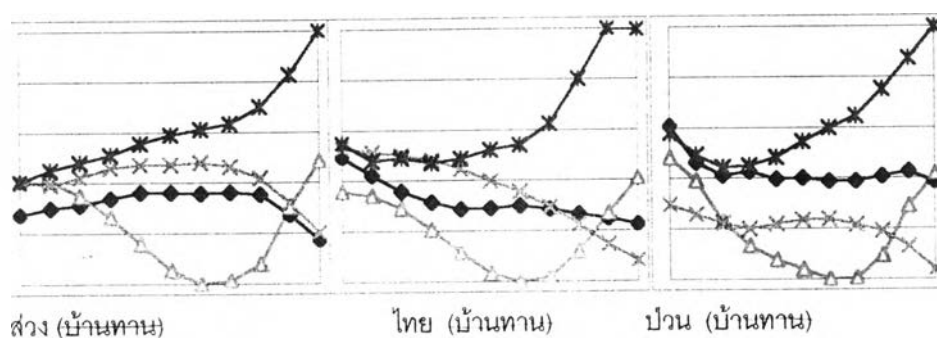
4.2.4 ว. 5 กับหน่วยเสียงวรรณยุกต์อื่นๆในระบบ

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของ ว. 5 ในบริบทคำชุดเทียบเสียง กับหน่วยเสียงวรรณยุกต์อื่นๆ ในระบบ และเปรียบเทียบระหว่างสำเนียงไร้สะท้อนและสำเนียงบ้านทาน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน และเป็นความสัมพันธ์ที่มีรูปแบบเฉพาะใน 3 กรณี ได้แก่ คู่ของ ว. 5 กับ ว. 1 คู่ ว. 5 กับ ว. 3 และ คู่ ว. 5 กับ ว. 4

ตำบลไร้สะท้อน

ตำบลบ้านทาน

ภาพที่ 35 เปรียบเทียบ ว. 5 กับ ว. 1 และ ว. 3 และ ว. 4 ของ 2 สำเนียง

จากภาพจะเห็นว่า ในระบบวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาสำเนียงบ้านทาน ว. 5 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีระดับเสียงอยู่สูงเหนือ ว. 1 ว. 3 และ ว. 4 ตลอดทั่วทั้งพยางค์ ยกเว้นช่วงต้นพยางค์ของ ว. 4 ในระบบของไทย หรือ ว. 1 ในระบบของปวน ที่พบว่ามีความถี่เสียงเพิ่มขึ้นสูงกว่า ว. 5 บ้างเป็นช่วงสั้นๆ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้แตกต่างจากระบบวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาในสำเนียงไร้สะท่อน กล่าวคือ ว. 5 จะลากตัดผ่าน ว. 1 ว. 3 และ ว. 4 ทั้ง 3 หน่วยเสียง โดยในช่วงครึ่งแรกของพยางค์ ก่อนเสียงตัดกัน ว. 5 จะมีระดับเสียงอยู่ต่ำกว่า ว. 1 ว. 3 และ ว. 4 ส่วนช่วงครึ่งพยางค์หลังลากตัดผ่าน 3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์แล้ว ว. 5 จะมีระดับเสียงอยู่สูงกว่า

4.3 สรุป

ผลการศึกษาเปรียบเทียบวรรณยุกต์ในบริบทคำชุดเทียบเสียง ใน 2 สำเนียงระหว่างสำเนียงไร้สะท่อนกับสำเนียงบ้านทาน พบว่า ทั้ง 2 สำเนียง มีลักษณะเฉพาะถิ่นของแต่ละสำเนียงปรากฏอยู่ และลักษณะดังกล่าวเป็นสิ่งที่จำแนก 2 สำเนียงออกจากกันได้ ทั้งในแง่ของสัญลักษณ์หน่วยเสียงวรรณยุกต์แต่ละหน่วยเสียง และในแง่วรรณยุกต์โดยรวมทั้งระบบ

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในบริบทคำชุดเทียบเสียง (ใช้วรรณยุกต์ค่าเฉลี่ย) ระหว่างสำเนียงไร้สะท่อนกับสำเนียงบ้านทาน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่	ไร้สะท่อน	บ้านทาน	ผลการจำแนก
ว. 1	[3 [^] 2]	[3 ^v 22]	ต่าง
ว. 2	[44 ^v]	[33]	ไม่ต่าง
ว. 3	[324]	[21 ^v 2]	ต่าง
ว. 4	[3 [^] 1]	[2 [^] 2 [^] 1]	ต่าง
ว. 5	[225]	[335]	ต่าง
ว. 6	[24]	[35]	ต่าง

แม้ว่าสัญลักษณ์เชิงกลของวรรณยุกต์ใน 2 สำเนียง ในบริบทคำชุดเทียบเสียง จะมีทิศทางของเสียงไปในแนวเดียวกัน เช่น ว. 1 เป็นวรรณยุกต์เสียงตกเหมือนกัน หรือว. 3 เป็นวรรณยุกต์เสียงตก-ขึ้น เหมือนกัน แต่อย่างไรก็ตาม สัญลักษณ์วรรณยุกต์ระหว่าง 2 สำเนียงนี้ ก็มีความแตกต่างกันที่เห็นชัดเจน ทั้งในเรื่องรูปลักษณ์และระดับของเสียง ได้แก่ กรณี ว. 1 และ ว. 4 ของสำเนียงไร้สะท้อน ต่างจากสำเนียงบ้านทาน ตรงที่ ว. 1 และ ว. 4 สำเนียงบ้านทาน จะปรากฏเสียงระดับอยู่ในพยางค์ด้วย แต่ว. 1 และ ว. 4 ไร้สะท้อนไม่ปรากฏเสียงระดับอยู่เลย ว. 3 ของ 2 สำเนียง แตกต่างกันในเรื่องระดับเสียงของจุดเริ่มต้นและจุดท้ายพยางค์ และการขึ้นและตกของเสียง เช่นเดียวกับ ว. 5 และ ว. 6 ก็ต่างกันในเรื่องดังกล่าวด้วย ซึ่งความต่างดังกล่าวมานี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าน่าจะเพียงพอที่จะจำแนก 2 สำเนียงนี้ออกจากกันได้ เฉพาะ ว. 2 และ ว. 6 เท่านั้นที่ผู้วิจัยตัดสินใจว่าความต่างของสัญลักษณ์เชิงกลที่ได้ ไม่เพียงพอที่จะจำแนก 2 สำเนียงนี้

สำหรับความต่างในแง่ของการเปรียบเทียบวรรณยุกต์ทั้ง 6 หน่วยเสียงในระบบ พบว่า ในสำเนียงไร้สะท้อน ว. 2 ว. 1 และ ว. 4 จะเรียงไล่กันไปจากสูงไปต่ำ โดย ว. 2 เป็นวรรณยุกต์สูง-ระดับ อยู่สูงตลอดทั้งพยางค์เหนือ ว. 1 และ ว. 4 และโดยรวมสูงกว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์อื่นๆ ในระบบด้วย จุดต่ำสุดของระบบอยู่ที่ จุดปลายพยางค์ของ ว. 4 โดยมีจุดปลายพยางค์ของ ว. 5 ซึ่งเป็นวรรณยุกต์ต่ำระดับ-ขึ้น เป็นจุดที่สูงสุดในระบบ นอกจากนี้ ยังพบว่า ความสัมพันธ์ของ ว. 5 กับ ว.1 ว. 3 และ ว. 4 มีลักษณะที่น่าสนใจ คือ ช่วงปลายพยางค์ของ ว. 5 ที่ขึ้นสูง จะลากตัดผ่านหน่วยเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 3 หน่วยเสียง ดังกล่าว

ในขณะที่ระบบวรรณยุกต์ของสำเนียงบ้านทาน ในบริบทคำชุดเทียบเสียง ก็จะมีลักษณะเฉพาะของระบบ ที่ต่างไปจากสำเนียงไร้สะท้อน กล่าวคือ ว. 2 กับ ว.1 จะเรียงไล่กันลงมาในระบบ แต่การปรากฏของ ว. 4 ในระบบจะไม่อยู่คงที่ เหมือนกับที่พบในสำเนียงไร้สะท้อน จุดต่ำสุดของระบบก็ต่างกัน โดย ว. 3 ตรงช่วงประมาณกึ่งกลางพยางค์ก่อนไปข้างท้าย จะเป็นจุดต่ำสุด และโดยรวมแล้ว ว. 3 จะเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่อยู่ต่ำกว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์อื่นๆ อาจจะมี ว. 1 ว. 4 หรือ ว. 6 อยู่ต่ำกว่าบ้าง ในช่วงต้นหรือช่วงปลายพยางค์ สำหรับหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่อยู่สูงกว่าหน่วยเสียงอื่นๆ ในระบบ ได้แก่ ว. 6 (พบ 2 ใน 3 ของผู้บอกภาษา)

ในขณะที่ ความสัมพันธ์ของ ว. 5 กับ ว.1 ว. 3 และ ว. 4 ก็มีรูปแบบเฉพาะของสำเนียง ต่างจากใน
สำเนียงไร้สะท้อน โดย ว. 5 จะอยู่สูงเหนือ ว.1 ว. 3 และ ว. 4 ทุกกรณี